

mož ga nagovarja in zarotuje. Rogati duh le molči. Déla z desnico proti njemu križ za križam. Duh po križih hlata, kakor de bi hotel svétiga možá za roko holtiniti. Svéti mož se odnika ritnisko proti kamernim durim hlastajočimu duhu. Nevédama pride do visokiga kamerniga praga. Se spodtakne nad njim, buti z herbtam v perperte kamerne duri, pade ritnisko v kamro, ter véka: „Bog in svéti božji križ! Je že vse dobro!“ Duh pobégne. Pobiraje se, govori fantama: „Že vém voljo nadlézniga duha. — Eno péko béliha kruha med berače, pa bo mir per hiši. — Kdo je bil nadlézni duh? — Krava je bila iz domačiga hléva. Navajena je bila v hišo hoditi. Eden porédnih fantov ji je hlév odperl, ter je peršla v hišo in hlastala za možam, kér je mislila, de ji kaj ponuja. Ta strah je bil po srédi vovil, po krajih ga pa nič ni bilo, kakor so strahovi nar večkrat. Svéti mož je pa vender vse svoje žive dni mislil, de se mu je rajnji gospodar v kravji podobi perkazal. Ljudje pravijo, de je vselej péko béliha kruha med berače zapovedal razdeliti, kadar je kakiga duhá zarotoval. Mende za to, de je njega naj véči hlebec doletel. L. Sevčan.

Zahvala.

V 23. listu teh novic je bila oznanjena nesreča, ktera je 28. dan Vélkiga travna mnoge srenje poleg Sovre in Save, posebno pa zgornje in spodnje Pirniče zadela. Prosili smo, de naj nam milodari dobrotljivih ljudi naše revnje nekoliko polajšajo. Tode potreba nam ni bilo po beraško okoli tavati in milodarov prositi, kér so naši deželski in duhovski oskerbniki, spoznavši naše potrebe, perpomočke naklonili, nam iz težav pomagati. Čestitljiva c. k. Ljubljanska kresija je poskerbela, de se nam je odperla Ljubljanska žitnica, iz ktere smo dobivali ajde za séme in tudi družiga žita za živež ob času potrebe. Po domačim kantonu so gospodje fajmoštri ob času mlačve žitno bero vpeljali in nabrali so 199 mernikov reži in 15 mernikov pšenice; 3. dan tokočiga mesca nam je bilo to žito v kantonski hiši v Smeledniku po primeri naših potreb podeljeno. Očitno se zahvalimo visokočastitljivim gospodam fajmoštram iz Vodice, iz Smelednika in iz Zapoge, duhovnima gospodama iz Terboja in iz Šinkoviga turna, in gospodam kaplanam iz Vodice in Smelednika, kér so se per pobiranji za naše darove sami trudili in veliko prizadevali. Posebno zahvalo skazujemo pa tudi sosedam domačiga kantona, kteri so nam obilne dari podelili. Kdor ima, lahko da; kdor pa rad da, dvakrat da. Koliko večji hvale je pa tisti vreden, ki je sam v enaki nesreči — vender bližnjimu pomaga, kolikor more? — Kakó se bomo pa milostljivimu gospodu Baronu Francu Ksav. Lazarinovu, lastniku Smeledniške grajšine, zahvalili? ki so svojim poškodvanim podložnikom; ne le samo letašnje desetine, ampak tudi vso od pretečenih let dolžno, in za letašnje leto primerjeno žitnico odpisali; desiravno se jim je tudi enaka nesreča po njih polji Rocinske grajšine pod Šmarnogoro naključila. Dobrotljivi Bog! poverni jim, kar nam dobriga storijo in podaljšaj jim rajsko veselje, kteriga Oni v sredi zlahtne Svóje okolišine vživajo, še veliko let!

Kmetovavci iz gornjih in spodnjih Pirnič.

Rimski prebivavci.

V Rimi je po zadnjim popisi, kakor nam občne nemške novice (allg. Zeitung) od 1. Vélkiga serpana tega leta pišejo, sedaj 54 far, v kterih 35,988 družin, 41 škofov, 1533 mašnikov, 2815 menihov in družiga reda duhovnov, 1472 nun, 520 učen-

cov po raznih duhovšnicah, 346 krivovercov in turkov živi. Judje pa, ki jih je v Rimu okoli 8 do 10,000 niso v tem števili. V leti 1837 je bilo v tem mestu le 156,552 prebivavcov, v leti 1840, 154,632, v leti 1845 167,160; in letas jih je pa 170,199.

Ozír na stare čase na Krajskim.

Krajska dežela (Krajsko vojvodstvo) je bila nekdaž veliko večji, ko je dan današnji. Pred 300 leti, to je v začetku 16. stoletja, sta bila tudi Reka (Fiume) in Terst z Istrijo vred pod Krajskim vojvodstvom. Iz starih pisem in bukev se ne da zvediti, ali so Krajski deželni stanovci se kadaj zató potegnili, de bi bili Teržaško deželo nazaj dobili, za Reko so se pa v leti 1791 in pa poslednjič v letih 1802 in 1803 glasili.

Pod Cesarico Marijo Terezijo v leti 1748 je dobila Krajska dežela tri kresije, ktere so še dan današnji; tode tačas so večji bile; Novomeška kresija je obsegla en kos Notrajskiga; Postojnska pa Istrijo; Ljubljanska je obsegla Gorensko, kakor zde. (Mitth. d. hist. V. für Krain Nr. 8. 1846).

Nekaj iz življenja slavniga generala Lavdona.

General Lavdon, Slovincam dobro znani vojvoda, ki je Turka premagal, je bil v leti 1749 majór in kordona zapovednik v Buniču, neki vasi sedanjiga Otočanskiga graničarskiga regimenta, in je tukej šolo osnoval. De bi se pa otroci te vasi še bolj omikali in lepiga zadržanja vadili, je ukazal, de sta mu mogla dan na dan po versti dva šolarja pri mizi streči. Zató sta pa dobila zastonj kosilo in večerjo.

Lavdon ni bil samó slaven vojak, ampak tudi priden kmetovavec. Na veliki planjavi Buničiške okoličice je zasadil po podobi lepiga verta silno velik gojzd s hrastiči in ga je z grabnam ogradil. Še današnji dan stoji imenitni gojzd — Lavdonov gaj imenovan — v kterim brez višiga dovoljenja nobeden ne sme kakiga drevesa posekati.

Černe bukve.

Ogerski časopis „Unger“ imenovan, pripoveduje od nekiga očeta, ki je svojiga dvanajst let stariga sina zavoljo nekterih otročjih norost pod streho zaperl, ga pervezal in mu skozi 8 dni le vode piti in krompirjevih olupov jesti dajal. Gospóska je to zvedila, najde fanta na pol mertviga, de ga je mogla v bolenišnico dati, kjer je kmalo po tem umerl. Tak oče ne zasluži, de bi ga pasjiga očeta imenovali.

Besedna vganjka.

Beseda vsim lepo pové
Kakó plesavci se verté;
Besedo če oberneš tí,
Pozimi te razveseli.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Krajnju	
	29. Velikiga serpana.		24. Velikiga serpana.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače....	2	6	2	—
1 » » banaške....	2	20	2	25
1 » Turšice.....	1	16	1	14
1 » Soršice.....	1	45	—	—
1 » Reži.....	1	28	1	27
1 » Ječmena.....	—	—	1	15
1 » Prosa.....	1	4	1	—
1 » Ajde.....	1	5	1	18
1 » Ovsa.....	—	47	—	41